

SPRIEDUMS Latvijas tautas vārdā

Rīgā

2021.gada 1.decembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente Una Mihailova, tiesneši Karina Krastiņa un Ojārs Priedītis

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz sabiedrības ar ierobežotu atbildību „ALFOR” pieteikumu par labvēlīga Bauskas novada domes administratīvā akta izdošanu, sakarā ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību „ALFOR” apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 17.decembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Bauskas novada domes (turpmāk – Domes) 2020.gada 26.marta lēmumu prot.Nr.7, 2.p. (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) atteikts izsniegt SIA „ALFOR” atļauju spēļu zāles atvēršanai /adrese/. Pārsūdzētais lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

Saskaņā ar Domes 2012.gada 26.aprīļa saistošo noteikumu Nr.11 „Bauskas novada teritorijas plānojuma 2012.-2023.gadam grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” (turpmāk – teritorijas plānojums) 281.2.5.apakšpunktu azartspēļu organizēšana ir atļauta tikai P-5 teritorijā. Telpas, kurās SIA „ALFOR” vēlas atvērt spēļu zāli (/adrese/, viesnīcas „/pers. B” telpās) atrodas publiskas apbūves teritorijā – P, kurā azartspēļu organizēšana nav atļauta.

[2] SIA „ALFOR” iesniedza Administratīvajā rajona tiesā pieteikumu par labvēlīga Domes administratīvā akta izdošanu, ar kuru SIA „ALFOR” tiktu izsniegta atļauja azartspēļu organizēšanai /adrese/. Pieteikumā norādīts turpmāk minētais.

[2.1] Teritorijas plānojumā ietvertais ierobežojums, proti, 281.2.5.apakšpunkts, nav pamatots, jo nav balstīts vispārējo interešu aizsardzībā, nav samērīgs, nesasniedz to mērķi, kam paredzēts, un vispārīgi pārkāpj arī vienlīdzīgas attieksmes principu. Tādējādi tas ir pretrunā Azartspēļu un izložu likuma 2.panta pirmajai daļai un 42.panta trešajai daļai un, veicot tiesību normu hierarhijas kontroli atbilstoši Administratīvā procesa likuma 104.panta trešajai daļai, nav piemērojams.

[2.2] Attiecībā uz azartspēļu organizēšanu /adrese/, nav konstatējams būtisks valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārums, un līdz ar to nav pamata atteikt pašvaldības atļauju.

[2.3] Teritorijas plānojumā noteiktie ierobežojumi nav nedz pamatoti, nedz sasniedz ierobežojumu mērķi, tāpēc neatbilst veidam, kādā pašvaldība ir tiesīga izmantot savu kompetenci azartspēļu organizēšanas ziņā. Nav pierādījumu vai citu informācijas avotu, ka Dome pirms ierobežojuma ietveršanas Bauskas novada teritorijas plānojumā vispār būtu veikusi darbības, lai izvērtētu, vai ierobežojums vispār ir nepieciešams.

[2.4] Telpas viesnīcā „/pers. B” atrodas atsevišķā ēkā, ar atsevišķu ieeju un stāvlaukumu. Tās neatrodas tiešā tuvumā citām iestādēm/komerciāliem objektiem, turklāt ieeja nav izvietota ielas līmenī, t.i., to no ielas atdala stāvlaukums, kas samazina dažādus ar lielu iedzīvotāju plūsmu saistītus riskus.

[2.5] Neskatoties uz to, ka teritorijas plānojumā noteiktie ierobežojumi nav pamatoti, t.i., nav balstīti vispārējo interešu aizsardzībā, nav samērīgi, jo nesasniedz savu mērķi, neliecina par sistemātisku un saskaņotu, savstarpēji nedisonējošu pašvaldības pieeju azartspēļu organizēšanā, jo ir komersanti, kuriem vien pašai pašvaldībai saprotamu iemeslu dēļ tiek atļauts organizēt azartspēles, un citi komersanti, kuriem tas tiek liegts, neskatoties uz absolūtu faktisko apstākļu sakrītību.

[3] Ar Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 17.decembra spriedumu pieteikums noraidīts. Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem motīviem.

[3.1] Tiesa atzina, ka pašvaldība ir tiesīga jautājumu par azartspēļu organizēšanu noregulēt teritorijas plānojumā, kura izstrādes ietvaros veikta interešu saskaņošana ir komplekss, visaptverošs process un vienas noteiktas intereses nevar tikt pilnvērtīgi izvērtētas, neņemot vērā visas pārējās šajā teritorijā līdzās pastāvošās individu un sabiedrības intereses.

[3.2] Tiesa konstatēja, ka teritorijas plānojuma 281.2.5.apakšpunkts (spēkā pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas laikā) noteica, ka azartspēļu ēku apbūve atļauta tikai P-5 zonā. Savukārt no Bauskas novada Bauskas pilsētas funkcionālā zonējuma kartes konstatēts, ka /adrese/, atrodas publiskās apbūves teritorijā P zonā.

[3.3] Tiesa secināja, ka SIA „ALFOR” plānotā spēļu zāles atrašanās vieta neatrodas teritorijā, kurā azartspēļu apbūve bija atļauta. Līdz ar to konkrētajā gadījumā vairs nav izšķirošas nozīmes individuālam izvērtējumam par to, vai /adrese/, azartspēļu organizēšana var radīt būtisku valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārums saskaņā ar Azartspēļu un izložu likuma 42.panta otro daļu.

[3.4] Savukārt Domes 2020.gada 30.aprīļa saistošo noteikumu Nr.11 „Bauskas novada teritorijas plānojuma grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” 1.pielikuma „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” (turpmāk – Bauskas novada apbūves noteikumi) 12.7.apakšpunkts aizliedz ierīkot un darbināt jaunu azartspēļu vietu konkrētajā teritorijā. Tiesa nekonstatēja priekšnoteikumus SIA „ALFOR” labvēlīga administratīvā akta izdošanai, jo šobrīd spēkā esošais teritorijas plānojums neparedz atļaut atvērt jaunus azartspēļu organizēšanas vietas.

[4] Par Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 17.decembra spriedumu SIA „ALFOR” iesniedza apelācijas sūdzību, tajā norādot pieteikumā un turpmāk minētos argumentus.

[4.1] No tiesas sprieduma neizriet, ka tiesa būtu izpildījusi tai ar Administratīvā procesa likuma 104.pantu noteikto pienākumu, jo spriedumā nav izvērtējusi teritorijas plānojuma 281.2.5.apakšpunkta atbilstību Azartspēļu un izložu likumam.

[4.2] Apsvērums, ka SIA „ALFOR” nav iebildusi pret teritorijas plānojumu tā izstrādes laikā vai arī pēc tā spēkā stāšanās to apstrīdējusi Satversmes tiesā, nekādā veidā neatbrīvoja tiesu no pienākuma veikt tiesību normu hierarhijas kontroli.

[4.3] Kļūdains ir tiesas pieņēmums, ka Azartspēļu un izložu likuma 42.pants pats par sevi vai atziņas, kas paustas Satversmes tiesas 2019.gada 16.maija spriedumā lietā Nr.2018-17-03, Augstākās tiesas vai Eiropas Savienības Tiesas judikatūrā, pieļauj situāciju, kurā pašvaldības individuāli pieņemtais lēmums ir jāmotivē, vērtējot iepriekš norādītos aspektus, bet ierobežojuma ietveršanai teritorijas plānojumā motivācija („izvērtējums”) nav nepieciešama un pietiek vien ar nemotivēta per se ierobežojuma ietveršanu normatīvajā aktā.

[4.4] SIA „ALFOR” gan pieteikumā, gan arī atsauksmē uz Domes 2020.gada 26.maija paskaidrojumiem ir izvērsti pierādījuši teritorijas plānojumā noteiktā regulējuma neatbilstību Azartspēļu un izložu likuma 42.panta prasībām.

[4.5] Tiesa bez ievēribas ir atstājusi pieteikumā norādīto, ka ap tirdzniecības centru „Rini Bauska” atrodas intensīva publisku iestāžu apbūve, bet objekta Salātu ielā 29, Bauskā, tieši tuvumā atrodas gan dzīvojamās mājas (kas attiecīgi palielina iedzīvotāju kustības plūsmu), gan citi objekti, kuru vērtības teorētiski varētu nesaskanēt ar azartspēļu objektu.

[4.6] Līdz ar to, tā kā azartspēļu organizēšana pieļaujama P-5 teritorijās, kur konstatējami tādi paši riski kā P teritorijā, tiesas spriedumā kļūdaini secināts, ka /adrese/, viesnīcas „/pers. B”” telpās izvietots azartspēļu objekts radīs būtisku valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu.

[4.7] Bauskas novada apbūves noteikumu 12.7.apakšpunkts nav samērīgs, proti, konkrētais ierobežojums nav nepieciešams un nav atbilstošs. Tam nav leģitīma mērķa, jo likumdevēja mērķis ar Azartspēļu un izložu likuma 42.panta trešajā daļā nostiprināto nav bijis piešķirt pašvaldībām tiesības ieviest absolūtu azartspēļu ierobežojumu.

[5] Dome paskaidrojumā par SIA „ALFOR” apelācijas sūdzību atzina to par nepamatotu, norādot lietā esošajos paskaidrojumos un turpmāk minētos argumentus.

[5.1] Nav pamata uzskatīt, ka tiesa nav veikusi tiesību normu hierarhijas kontroli saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 104.panta pirmo un trešo daļu.

[5.2] Spriedumā tiesa ir izvērtējusi gan Domes tiesības noteikt teritorijas plānojumā ierobežojumus, izvērtējusi ierobežojumu leģitīmos mērķus, gan pārbaudījusi teritorijas plānojuma izstrādes un apstiprināšanas procedūras ievērošanu.

[5.3] Teritorijas plānojumā noteiktais azartspēļu organizēšanas ierobežojums ir pamatots un tiesību sistēmai atbilstošs. Ar to iespējams sasniegt lietderīgāko un taisnīgāko rezultātu. Individuālais konkrētās vietas izvērtējums un lēmums neizsniegt atļauju organizēt azartspēles /adrese/, ir pamatots, jo izglītības, kultūras organizāciju tuvums var provocēt cita starpā tieši nepilngadīgo personu interesi par azartspēlēm un tādējādi radīt kaitīgu ietekmi un pretrunas starp azartspēļu un kultūras, izglītības piedāvātajām vērtībām.

[6] Administratīvā apgabaltiesa 2021.gada 19.maijā pieņēma lēmumu iesniegt pieteikumu Satversmes tiesai par Bauskas novada apbūves noteikumu 12.7.apakšpunkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 105.panta pirmajam, otrajam un trešajam teikumam. Satversmes tiesa ar 2021.gada 28.jūnija lēmumu atteicās pieņemt pieteikumu.

[7] Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 304.pantu pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa lietu izskatīja rakstveida procesā. Tiesas sēdē, kas tika rīkota attālināti, izmantojot aplikāciju Microsoft Teams, tika uzklauti lietas dalībnieku paskaidrojumi.

Motīvu daļa

[8] Pārbaudījuši lietā esošos pierādījumus un lietas dalībnieku paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteicējas apelācijas sūdzība ir nepamatota, un pieteikums ir noraidāms.

[9] Apgabaltiesa konstatē, ka ar pārsūdzēto lēmumu atteikts SIA „ALFOR” izsniegt atļauju spēļu zāles atvēršanai /adrese/, viesnīcas „/pers. B”” telpās.

Pārsūdzētais lēmums pamatots ar teritorijas plānojuma 281.2.5.apakšpunktu, kas paredzēja, ka azartspēļu organizēšana ir atļauta tikai P?5 teritorijā, savukārt telpas, kurā SIA „ALFOR” vēlas atvērt spēļu zāli (/adrese/, viesnīcas „/pers. B”” telpās), atrodas publiskas apbūves teritorijā P, kurā azartspēļu organizēšana nav atļauta.

Apgabaltiesa konstatē, ka lietas izskatīšanas laikā ir mainījies tiesiskais regulējums un atbilstoši Bauskas novada apbūves noteikumu 12.7.apakšpunktam visā pašvaldības teritorijā aizliegts ierīkot un darbināt jaunus azartspēļu uzņēmumus (kazino, spēļu zāle, bingo zāle, totalizators, derību līkņu pieņemšanas vieta u.tml).

Atbilstoši tiesu judikatūrai (sk., piemēram, Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2009.gada 11.decembra sprieduma Nr.SKA-345/2009 (lieta Nr.A42283905) 10.punktu), izskatot pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai ir jāpārbauda, vai pieteicējam atbilstoši lietā konstatētajiem apstākļiem ir vai nav tiesības uz labvēlīgu administratīvo aktu. Turklāt lieta jāizskata atbilstoši lietas izskatīšanas laikā konstatētajiem faktiskajiem apstākļiem. Tiesa nevar ar spriedumu uzlikt iestādei pienākumu piemērot spēku zaudējušas tiesību normas.

Apgabaltiesa secina, ka pieteicējas prasījums ir par labvēlīga administratīvā akta izdošanu – par atļaujas spēļu zāles atvēršanai izsniegšanu. Tāpēc, ņemot par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, apgabaltiesai ir jāņem vērā normatīvais regulējums, kāds ir spēkā sprieduma taisīšanas laikā.

Līdz ar to apgabaltiesai, taisot spriedumu šajā lietā, ir jāņem vērā Bauskas novada apbūves noteikumu 12.7.apakšpunkta prasības.

[10] Pieteicēja uzskata, ka Bauskas novada apbūves noteikumu 12.7.apakšpunktam nav leģitīma mērķa, jo likumdevējam nebija mērķa ar Azartspēļu un izložu likuma regulējumu piešķirt pašvaldībām tiesības ieviest absolūtu azartspēļu ierobežojumu, tāpēc Bauskas novada apbūves noteikumu regulējums neatbilst Azartspēļu un izložu likuma 42.panta prasībām, un ka tas nav samērīgs, proti, konkrētais ierobežojums nav nepieciešams un atbilstošs.

Azartspēļu un izložu likuma 41.panta otrās daļas 11.punkts paredz, ka azartspēles nav atļauts organizēt attiecīgās pašvaldības vietās vai teritorijās, kuras noteiktas pašvaldības saistošajos noteikumos.

Likuma 42.panta desmitā daļa paredz, ka pašvaldībai ir tiesības izdot saistošos noteikumus, ar kuriem tiek noteiktas vietas un teritorijas, kurās azartspēles nav atļauts organizēt.

No minētajām tiesību normām apgabaltiesa secina, ka likums piešķir pašvaldībām rīcības brīvību noteikt vietas un teritorijas, kurās azartspēles nav atļauts organizēt.

[11] Vērtējot Bauskas novada apbūves noteikumu 12.7.apakšpunkta regulējumu kopsakarā ar faktisko situāciju, apgabaltiesa konstatē, ka šobrīd Bauskas pilsētā darbojas divas spēļu zāles (Plūdoņa ielā 8 un Salātu ielā 29, Bauskā), kuras savu darbību ir uzsākušas 2004.gadā, pirms bija stājies spēkā Azartspēļu un izložu likums.

Pieteicēja paskaidroja, ka, atverot jaunu spēļu zāli telpās /adrese/, tā aizvērs spēļu zāli, kas atrodas Plūdoņa ielā 8, Bauskā, un kura šobrīd faktiski nedarbojas.

Ņemot vērā, ka Bauskas novada apbūves noteikumu regulējums nepieļauj jaunu azartspēļu organizēšanas vietu ierīkošanu, apgabaltiesa konstatē,

ka Bauskas novada administratīvajā teritorijā ir izveidojusies situācija, ka novadā darbojas viena azartspēļu organizēšanas vieta un jaunu vietu ierīkošana ir aizliegta. No Domes pārstāvju tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem apgabaltiesa konstatē, ka Dome neplāno atcelt atļaujas azartspēļu organizēšanas vietām Plūdoņa ielā 8 un Salātu ielā 24, Bauskā.

No minētā apgabaltiesa secina, ka, izdarot lietderības apsvērumus saistošo noteikumu – Bauskas novada apbūves noteikumu – pieņemšanā, Dome ir nonākusi pie rezultāta, ka Bauskas novadā ir atļauts darboties divām azartspēļu organizēšanas vietām, faktiski turpina darboties viena azartspēļu organizēšanas vieta un jaunu azartspēļu organizēšanas vietu ierīkošana ir aizliegta.

[12] Apgabaltiesa lūdza Finanšu ministriju kā iestādi, kas veido azartspēļu organizēšanas politiku, sniegt viedokli, vai Azartspēļu un izložu likumā ir noteiktas pašvaldības tiesības izdot tāds saistošos noteikumus, kas aizliedz azartspēļu organizēšanu visā tās teritorijā.

Finanšu ministrija 2021.gada 22.septembra vēstulē (lietas 1.sējuma 243. un 244.lapa) norādīja, ka tai nav tiesību veikt normatīvo aktu oficiālu izskaidrošanu, tomēr ministrija sniedza savu viedokli par Azartspēļu un izložu likuma 42.panta desmitās daļas tvērumu.

Finanšu ministrija cita starpā norādīja, ka, ministrijas ieskatā, likumdevējs, lai nodrošinātu gan sabiedrības interešu aizsardzību, gan tiesisko palāvību komersantiem, kas organizē azartspēles, Azartspēļu un izložu likumā ir iekļāvis vairākus skaidri definētus nosacījumus un ierobežojumus azartspēļu organizēšanai Latvijā. Šādi nosacījumi un ierobežojumi pēc būtības neparedz pilnīgu azartspēļu organizēšanas aizliegumu, bet gan nosaka kārtību, kādā azartspēļu organizēšana ir atļauta. Ministrijas ieskatā nevarētu uzskatīt, ka Azartspēļu un izložu likums paredz pašvaldību tiesības izdot tāds saistošos noteikumus, kas nosaka pilnīgu liegumu azartspēļu organizēšanai. Taču, ņemot vērā, ka konkrētajā gadījumā Finanšu ministrijas rīcībā nav informācijas par likumdevēja veiktajiem apsvērumiem šādas normas izstrādē, Finanšu ministrija var sniegt tikai vispārīgu viedokli par Azartspēļu un izložu likumā 42.panta desmitajā daļā iekļautās normas tvērumu.

[13] Apgabaltiesa lūdza Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju sniegt viedokli, vai Azartspēļu un izložu likumā ir noteiktas pašvaldību tiesības izdot tāds saistošos noteikumus, kas aizliedz azartspēļu organizēšanu visā to teritorijā, kā arī sniegt informāciju, kādi bija tiesiskie apsvērumi, akceptējot Bauskas novada apbūves noteikumu 12.7.apakšpunktu.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija 2021.gada 13.oktobra vēstulē (lietas 2.sējuma 10. un 13.lapa) cita starpā norādīja, ka, lai pašvaldības saistošie noteikumi būtu tiesiski un izdoti, ievērojot pilnvarojuma robežas, Azartspēļu un izložu likuma 41.panta otrās daļas 11.punkts un 42.panta desmitā daļa nevar tikt skatīta atrauti no likuma regulējuma kopumā, tostarp likuma mērķa un jēgas. Nav šaubu, ka likuma 41.panta otrās daļas 11.punkts un 42.panta desmitā daļa paredz pašvaldībai tiesības noteikt vietas un teritorijas, kurās azartspēles nav atļauts organizēt, papildus šā likuma 41.panta otrajā daļā noteiktajām vietām un teritorijām. Vienlaikus likuma mērķis nav aizliegt azartspēļu organizēšanu visā pašvaldības administratīvajā teritorijā (piemēram, likuma 42.panta trešā daļa noteic, ka pašvaldības atļauja nav nepieciešama kazino atvēršanai četru un piecu zvaigžņu viesnīcās).

Apgabaltiesa pārbaudīja Latvijas Republikas Saeimas sēžu stenogrammas (<https://saeima.lv/transcripts/view/2231>, <https://saeima.lv/transcripts/view/2235>, skatīts 2021.gada 16.novembrī), kurās notika likumprojekta „Grozījumi Azartspēļu un izložu likumā” apspriešana. Apgabaltiesa no minētajām stenogrammām nekonstatē, ka Latvijas Republikas Saeimas deputāti būtu apsprieduši grozījumus likumā tādā aspektā, ka pašvaldībām tiek piešķirtas tiesības visā pašvaldības teritorijā aizliegt azartspēles pilnā apjomā.

Izvērtējusi Azartspēļu un izložu likuma normas kopumā, apgabaltiesa secina, ka Azartspēļu un izložu likums piešķir pašvaldībām tiesības noteikt azartspēļu organizēšanas ierobežojumus, tomēr no likuma teksta, anotācijas un ministriju sniegtajiem viedokļiem apgabaltiesa nekonstatē likumdevēja gribu piešķirt pašvaldībām tiesības savā teritorijā pilnīgi aizliegt jaunu azartspēļu organizēšanas vietu ierīkošanu.

Līdz ar to apgabaltiesa atzīst, ka Bauskas novada apbūves noteikumu 12.7.apakšpunkta regulējums, kas paredz, ka visā pašvaldības teritorijā aizliegts ierīkot un darbināt jaunus azartspēļu uzņēmumus, pēc būtības nonāk pretrunā Azartspēļu un izložu likuma regulējumam, ka azartspēles vispārīgi organizēt ir atļauts, bet ievērojot likumā noteiktos ierobežojumus.

Ņemot vērā, ka Bauskas novada apbūves noteikumu 12.7.apakšpunktā noteiktais pieteicējas pamattiesību ierobežojums ir absolūts, tas neatbilst Azartspēļu un izložu likuma regulējumam.

[14] Administratīvā procesa likuma 104.panta trešā daļa paredz, ja tiesa atzīst, ka pašvaldību saistošie noteikumi neatbilst likumam, tā attiecīgo tiesību normu nepiemēro.

Tā kā apgabaltiesa atzina, ka Bauskas novada apbūves noteikumu 12.7.apakšpunktā noteiktais regulējums neatbilst Azartspēļu un izložu likumam, apgabaltiesa Bauskas novada apbūves noteikumu 12.7.apakšpunktu nepiemēro.

[15] Vienlaikus apgabaltiesa konstatē, ka, nepiemērojot Bauskas novada apbūves noteikumu 12.7.apakšpunktu, Bauskas novada apbūves noteikumi citus azartspēļu organizēšanas ierobežojumus neparedz.

Azartspēļu organizēšanas ierobežojumus paredz Azartspēļu un izložu likuma 41.panta otrā daļa, tostarp nosacījumu, ka azartspēles nav atļauts organizēt:

- 1) valsts iestādēs;
- 2) baznīcās un kulta celtnēs;
- 3) ārstniecības un izglītības iestāžu ēkās;
- 4) aptiekās, pasta struktūrvienībās vai kredītiestādēs;
- 5) publisko pasākumu rīkošanas vietās šo pasākumu norises laikā, izņemot totalizatoru un derības;
- 6) teritorijās, kurām noteiktā kārtībā piešķirts tirgus statuss;
- 7) veikalos, kultūras iestādēs, dzelzceļa stacijās, autoostās, lidostās, ostās, izņemot spēļu zāles, totalizatoru vai derību likmju pieņemšanas vietas, kas izveidotas ar būvkonstrukcijām norobežotās telpās ar atsevišķu ieeju tikai no ārpusē;
- 8) bāros un kafējnīcās, izņemot totalizatoru un derības;
- 9) dienesta viesnīcās;
- 10) ēkās, kurās ir dzīvokļi un ieeja uz tiem no ēkas ārpusē ir kopēja ar ieeju uz azartspēļu organizēšanas vietu;

Pieteicēja plāno atvērt spēļu zāli/adrese/, viesnīcas „/pers. B” telpās. Apgabaltiesa nekonstatē, ka šīs viesnīcas telpas atbilstu kādam no Azartspēļu un izložu likuma 41.panta otrajā daļā uzskaitītajiem objektiem.

[16] Vienlaikus apgabaltiesa konstatē, ka, lai gan Azartspēļu un izložu likums šādu kārtību neparedz, Dome ir arī individuāli izvērtējusi konkrētos apstākļus spēļu zāles atvēršanai /adrese/.

Dome norādīja, ka pieteicējas plānotās azartspēļu organizēšanas vietas tuvumā ir koncentrēta daļa Bauskas izglītības iestāžu. Slimnīcas ielā 11, Bauskā, atrodas Bauskas autoosta. Tādējādi personas, kuras ierodas Bauskā ar autobusu un dodas uz Dārza ielā, Bauskā, esošajām izglītības iestādēm no autoostas gan turpceļā, gan atpakaļceļā ir spiestas virzīties pa Slimnīcas ielu garām pieteicējas plānotajai spēļu zāles vietai.

Dome paskaidrojumos norādīja, ka neatkarīgi no teritorijas plānojumā noteiktā, individuāli vērtējot iespējamās azartspēļu organizēšanas vietu /adrese/, papildus ir jāņem vērā arī azartspēļu politikas nostādņēs noteiktais, ka 250 m attālumā/perimetrā no izglītības iestādēm azartspēļu organizēšanas vieta nav pieļaujama. Saskaņā ar grafisko pielikumu (lietas 1.sējuma 236.lapa) plānotā azartspēļu rīkošanas vieta ir tuvāk nekā 250 metri no Bauskas 2.vidusskolas ieejas, kā arī tuvumā ir divas pirmsskolas izglītības iestādes. Tātad, ja šāds noteikums ir iekļauts politikas plānošanas dokumentā, Ministru

kabinets ir objektīvi izvērtējis, ka 250 metru attālumā/perimetrā no izglītības iestādēm azartspēļu organizēšanas vieta nav pieļaujama.

[17] Apgabaltiesa konstatē, ka Ministru kabineta 2021.gada 14.jūlija rīkojumā Nr.509 „Par Azartspēļu un izložu politikas pamatnostādņēm 2021.–2027.gadam” ir identificētas esošās situācijas problēmas, gan paredzamiem rīcības virzieni, risinājumi un uzdevumi.

Minēto pamatnostādņu sadaļā „3.Rīcības virziens – Azartspēļu un izložu pieejamības regulēšana” norādīts, ka ir nepieciešams paplašināt to vietu uzskaitījumu, kur aizliegts organizēt azartspēles, paredzot lēmuma pieņemšanu par azartspēļu organizēšanu tikai valsts līmenī, un normatīvajos aktos noteikt šādus papildu kritērijus jaunu azartspēļu vietu atvēršanai, nosakot, ka aizliegts organizēt azartspēles:

- a) ēkās vai būvēs, kur izvietotas pirmsskolas izglītības iestādes, pamata un vidējās izglītības iestādes un 250 metru attālumā/perimetrā no to ieejas;
- b) publiskos spēļu un rekreācijas laukumos un 250 metru attālumā/ perimetrā no to ieejas;
- c) dzīvojamās ēkās ārpus Rīgas centra un tā aizsardzības zonas, kā arī dzīvojamās ēkās citās Latvijas pilsētās.

Ar minēto rīkojumu Finanšu ministrija noteikta par atbildīgo institūciju pamatnostādņu īstenošanas koordinēšanā un pamatnostādņu īstenošana paredzēta līdz 2028.gada 1.martam.

No minētā apgabaltiesa secina, ka politiski Ministru kabinets ir izvirzījis nosacījumu, ka, lai veicinātu sabiedrības interešu aizstāvību, mazinātu ar azartspēlēm un izlozēm saistītos riskus, nodrošinātu kontrolētu, caurskatāmu, legālu, sociāli atbildīgu un atkarības riskus neradošu azartspēļu un izložu organizēšanas vidi, ir nepieciešams noteikt papildu kritērijus jaunu azartspēļu vietu atvēršanai, tajā starpā tādu, kas aizliedz organizēt azartspēles ēkās vai būvēs, kur izvietotas pirmsskolas izglītības iestādes, pamata un vidējās izglītības iestādes un 250 metru attālumā/ perimetrā no to ieejas.

Tādējādi 250 metru attālums no izglītības iestādēm ir noteikts kā tāds, kas spēj minimizēt azartspēļu organizēšanas vietas ietekmi uz sabiedrību un mazinātu ar azartspēlēm un izlozēm saistītos riskus.

Apgabaltiesa konstatē, ka ne vairāk kā 200 metru attālumā (vietnē https://www.google.lv/maps/attalumu_meritajs) no pieteicējas plānotās azartspēļu organizēšanas vietas Slimnīcas ielas 7 Bauskā, atrodas Bauskas 2.vidusskola un Bauskas mākslas un mūzikas skola Dārza ielā 9, Bauskā. 250 metru perimetrā ap Slimnīcas ielu 7 Bauskā, atrodas arī Bauskas pirmsskolas izglītības iestāde „Zīlīte” Plūdoņa ielā 60, Bauskā, un tās filiāle Dārza ielā 24 k-1, Bauskā.

Augstākā tiesa ir atzinusi, ka kultūras, izglītības un reliģisko organizāciju tuvums var provocēt, cita starpā, tieši nepilngadīgo personu interesi par azartspēlēm un tādējādi radīt kaitīgu ietekmi un pretrunas starp azartspēļu un minēto organizāciju piedāvātajām vērtībām. Tāpat nav šaubu, ka azartspēļu un kultūras vai izglītības iestāžu piedāvātās vērtības nav saderīgas. Tādējādi šo organizāciju tuvums azartspēļu organizēšanas vietai ir pamatots kritērijs, lai pašvaldība atteiktu organizēt azartspēles šajā vietā (sk., piemēram, Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2010.gada 17.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-227/2010 (lieta Nr.A42546107) 10.punktu; 2010.gada 22.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-318/2010 (lieta Nr.A42452207) 14.punktu).

Nemot vērā minēto, apgabaltiesa konstatē, ka pieteicējas plānotās azartspēļu organizēšanas vieta atrodas vietā, kura atbilstoši Ministru kabineta apstiprinātajām Azartspēļu un izložu politikas pamatnostādņēm 2021.–2027.gadam atzīta par tādu, kas rada negatīvu ietekmi uz sabiedrību un paaugstina ar azartspēlēm un izlozēm saistītos riskus.

Lai gan lietā nav piemērojams Domes noteiktais ierobežojums azartspēļu organizēšanai Bauskas pilsētā un Dome nav definējusi citus kritērijus azartspēļu organizēšanai Bauskas pilsētā, kā arī Azartspēļu un izložu likumā nav noteikti konkrēti ierobežojumi attiecībā uz pieteicējas plānotās azartspēļu organizēšanas vietu, apgabaltiesa uzskata, ka pēc konkrēto apstākļu individuāla izvērtējuma atļauja spēļu zāles atvēršanai /adrese/, nevar tikt izsniegta kā vietai, kur azartspēļu organizēšana acīmredzami radīs negatīvu ietekmi uz sabiedrību un paaugstinās ar azartspēlēm un izlozēm saistītos riskus.

Tāpēc apgabaltiesa, ievērojot tiesību normu saprātīgas piemērošanas principu, demokrātiskās iekārtas principu un samērīguma principu, atzīst, ka pieteicējas lūgums izsniegt atļauju spēļu zāles atvēršanai /adrese/, neatbilst sabiedrības interesēm. Līdz ar to pieteicējas pieteikums ir noraidāms.

[18] Apgabaltiesa uzskata, ka pirmās instances tiesas spriedums pamatā ir pareizs.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307., 309.pantu un 329.panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprīdza

noraidīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību „ALFOR” pieteikumu par labvēlīga Bauskas novada domes administratīvā akta izdošanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referēnte

U.Mihailova

Tiesneši

K.Krastiņa

O.Priedītis